

WOORDENLIJST LES 1

de bezienswaardigheid	Iets wat de moeite waard is om te bekijken.
het contrast	Een tegenstelling.
de delta	Een gebied waar een rivier in kleinere riviertjes vertakt en dan de zee in stroomt.
dichtbevolkt	Waar veel mensen wonen per vierkante kilometer.
dunbevolkt	Waar weinig mensen wonen per vierkante kilometer.
immens	Enorm.
het karakter	Een Chinees teken voor een woord of een deel van een woord.
de metropool	Een wereldstad.
mild	Zacht en vriendelijk.
de omgangsvorm	Een min of meer vastliggende manier waarop je met elkaar omgaat.
onherbergzaam	Dat zeg je van een gebied waar je niet gemakkelijk kunt wonen door het klimaat of het landschap.
oosters	Dat zeg je van iets of iemand uit landen ten oosten van Europa.
roerbakken	Al roerend en op hoge temperatuur kort bakken.
het schriftstelsel	De manier waarop een taal opgeschreven wordt.
terracotta	Roodbruin aardewerk.
de toonhoogte	Hoe hoog of hoe laag een klank is.
de trekpleister	Een plek waar mensen graag naartoe willen.
zich uitstrekken	Een bepaalde oppervlakte innemen.
de verscheidenheid	De afwisseling, de variatie.
vertoeven	Ergens een tijdje zijn.

WOORDENLIJST LES 5

afzetten	Iemand niet langer de leider laten zijn.
bekritisieren	Beoordelen, kritiek geven.
de bevolkingsgroei	Het toenemen van het aantal inwoners van een land.
het boeddhisme	Een godsdienst die begonnen is door Boeddha.
de censuur	Toezicht houden op wat er geschreven of gezegd wordt in bijvoorbeeld kranten, op televisie en internet, en daarin dingen schrappen.
het communisme	Een manier van samenleven in een land waarbij alles van iedereen is en de regering veel bepaalt.
deugdzaam	Je netjes gedragen, fatsoenlijk.
de dynastie	Een regerende familie, bijvoorbeeld een koningshuis.
de eenheid	Een geheel.
de filosoof	Iemand die zich voor zijn beroep bezighoudt met ingewikkelde vragen over het leven.
idealiseren	Iets mooier maken dan het is.
inperken	Grenzen stellen, iets kleiner of minder maken.
sinds mensenheugenis	Vanaf het moment dat mensen het zich kunnen herinneren, al heel lang.
de mensenrechten	De rechten en vrijheden die ieder mens zou moeten hebben.
moderniseren	Aanpassen aan de tijd van nu.
de republiek	Een staat waarin het staatshoofd (een president) wordt gekozen.
respecteren	Eerbied voor iets of iemand hebben, iets of iemand in zijn waarde laten.
schenden	Beschadigen.
symbolisch	Niet letterlijk, het staat symbool voor iets.
de wijsheid	Heel veel weten, veel kennis hebben over allerlei onderwerpen.

WOORDENLIJST LES 1

aanslaan	In de smaak vallen, leuk gevonden worden.
aanzetten tot	Iemand ertoe brengen om iets te doen.
het amusement	Het vermaak, het plezier. Dingen die bedoeld zijn om mensen plezier te bezorgen.
de compilatie	Stukjes uit verschillende tv-programma's, boeken of films waar een nieuw geheel van is gemaakt.
de correspondent	Een journalist die vanuit een andere stad of een ander land nieuws doorgeeft aan een krant of journaal.
de ether	De ruimte waardoor golven van radio en televisie worden verspreid.
de hype	Een kortdurende golf van aandacht voor een bepaalde gebeurtenis.
de impact	De invloed, het effect dat iets heeft.
het jeugdsentiment	Een gevoel van ontroering doordat iets je aan je jeugd doet denken.
het medium	Een middel om informatie te verspreiden. De televisie is een medium, maar ook de krant en internet.
multimediaal	Als iets tegelijkertijd via verschillende media verspreid wordt, bijvoorbeeld via de televisie én via internet.
non-stop	Zonder onderbreking, steeds maar doorgaand.
onuitwisbaar	Onvergetelijk. Het zal altijd blijven bestaan.
promoten	Reclame voor iets of iemand maken.
het realityprogramma	Een programma waarin niet geacteerd wordt, maar dat de werkelijkheid laat zien.
de reportage	Een verslag van een gebeurtenis in het televisiejournaal of in een krant.
de soap	Een langlopende tv-serie met dagelijkse afleveringen met veel dramatische gebeurtenissen.
stimuleren	Iemand aansporen om iets te doen, bevorderen.
teweegbrengen	Veroorzaken.
de zendtijd	De tijd die een omroep heeft om programma's uit te zenden.

WOORDENLIJST LES 5

afstemmen op	Ervoor zorgen dat iets goed bij iets anders past.
de autocue	Het apparaat dat de teksten vertoont die de presentator moet voorlezen.
het beeldmateriaal	De foto's, illustraties of filmpjes bij een publicatie.
choqueren	Iemand erg aan het schrikken maken, bijvoorbeeld door hem iets akeligs te laten zien of door iets te doen wat de ander schokt.
de eindredacteur	Degene die verantwoordelijk is voor de inhoud van een journaal, een krant of een tijdschrift. Hij neemt de beslissing over de onderwerpen.
filteren	Kiezen wat je kunt gebruiken en wat niet.
de glamour	De bedrieglijke luxe, de schone schijn. Het lijkt mooi en fijn, maar in het echt hoeft dat niet zo te zijn.
inschatten	Vooraf beoordelen hoe iets of iemand zal zijn.
de journalistiek	Alles wat te maken heeft met het werk van een journalist.
de kijkcijfers	Cijfers die aangeven hoeveel mensen naar een programma gekeken hebben.
de knoop doorhakken	Een beslissing nemen, vaak na lang nadenken en twijfelen.
het nieuwsitem	Een nieuwsonderwerp of nieuwsbericht.
objectief	Gebaseerd op feiten en niet op meningen.
het persbureau	Een bureau dat nieuws verzamelt en aan kranten en journaals levert.
realistisch	Wat heel erg lijkt op de werkelijkheid of wat te maken heeft met de werkelijkheid.
de regie voeren	Bepalen en regelen wat er op de set van een film of televisieprogramma gebeurt.
de screentest	Een proefopname om te onderzoeken of je geschikt bent voor film of televisie.
de set	De plek waar opnames worden gemaakt.
de verslaggever	Iemand die naar een plek reist waar iets bijzonders is gebeurd en daar verslag van doet voor de nieuwsmedia.
visueel	Wat te maken heeft met wat je kunt zien, met beelden.

WOORDENLIJST LES 1

de atmosfeer	De dampkring. De luchtlag rond de aarde of om een ander hemellichaam.
de baan om de aarde	Een cirkel om de aarde waarbij de afstand tot de aarde overal even groot is.
de barrière	De belemmering, iets wat in de weg staat of je tegenhoudt.
de capsule	Een cabine voor de bemanning van een ruimteraket.
de dampkring	De atmosfeer. De luchtlag rond de aarde of een ander hemellichaam.
evenwijdig	Met overal dezelfde tussenruimte, op elk punt even ver van elkaar.
gewichtloos	Alsof het niets weegt en daardoor zweeft. De zwaartekracht werkt er niet op.
ijl	Dun. Dit zeg je van lucht waar weinig zuurstof in zit.
koersen	Een bepaalde kant uitgaan.
de komeet	Een klein hemellichaam met een staart. Het bestaat uit ijs, gas en stof.
lanceren	De lucht in schieten.
de luchtdruk	De kracht die de lucht op de aarde uitoefent.
de meteor	Stuk steen of metaal dat vanuit de ruimte de dampkring in schiet en verbrandt. Daardoor zie je een lichtflits en noemen we het een vallende ster.
de missie	Een bijzondere opdracht waarvoor je meestal op reis moet.
nietig	Klein en niet belangrijk.
scheren	Zo dicht langs iets gaan dat je het bijna raakt.
de straling	Uitgezonden licht of warmte.
het universum	Het heelal. De ruimte waarin de aarde, de andere planeten en de sterren zich bevinden.
het vacuüm	Een ruimte zonder lucht erin.
waarnemen	Iets of iemand met je zintuigen opmerken, vooral met je ogen en oren.

WOORDENLIJST LES 5

baseren	Van iets uitgaan en zo tot een mening of overtuiging komen.
continu	Voortdurend.
digitaal	Als het door een computer verwerkt kan worden. Bij een klok of een horloge: met verspringende cijfers.
effectief	Doeltreffend, met een goede uitwerking.
fleece	Heel warme, lichte stof van kunstvezel, waar o.a. truien en vesten van worden gemaakt.
flexibel	Buigzaam, soepel.
implementeren	Invoeren, in gebruik nemen.
innoveren	Iets nieuws invoeren.
intensief	Vaak, grondig, hevig.
de methode	Doordachte manier om iets te doen.
nabootsen	Imiteren, nadoen.
nano-	De aanduiding van het miljardste deel van iets. Bijvoorbeeld in 'nanometer'.
de noviteit	De nieuwigheid.
de prioriteit	Iets wat voorrang heeft, iets wat belangrijk is.
de procedure	De aanpak, de manier waarop iets gedaan wordt.
profiteren	Ergens voordeel of nut uit halen.
zich realiseren	Iets beseffen, je er bewust van worden.
simuleren	Imiteren, nadoen.
de substantie	De stof waaruit een voorwerp bestaat.
de technologie	De toepassing van de wetenschap in de techniek.

WOORDENLIJST LES 1

analyseren	Onderzoeken. Iets ingewikkelds van alle kanten bekijken om te begrijpen hoe het in elkaar zit.
angstaanjagend	Afschrikwekkend. Waar je bang van wordt.
denkbeeldig	Bedacht. Wat alleen in je gedachten bestaat en niet in de werkelijkheid.
het fenomeen	Een opvallend verschijnsel.
kansloos	Zonder mogelijkheid om te ontsnappen of iets aan de situatie te veranderen.
de kolos	Het gevaarte, iets heel groots.
luguber	Somber en griezelig tegelijk.
het mensenwerk	Iets wat door mensen gedaan is of wat door mensen gedaan kan worden.
navigeren	Een schip of vliegtuig besturen.
onheilspellend	Dreigend. Waar je het gevoel bij krijgt dat er gevaar dreigt of dat er iets heel akeligs kan gebeuren.
ontrafelen	Stap voor stap onderzoeken en ontdekken hoe iets ingewikkelds in elkaar zit.
onvoorstelbaar	Niet te begrijpen. Je kunt je er niets bij voorstellen.
de ooggetuige	Iemand die met eigen ogen iets ziet of heeft gezien, zodat hij of zij later kan vertellen hoe die gebeurtenis plaatsvond.
het ritueel	Een vaste (serie) handeling(en) met een bepaalde betekenis. In de kerk of moskee worden vaak rituelen uitgevoerd.
sinister	Griezelig, dreigend.
de speculatie	Het vermoeden. Iets wat je niet zeker weet, maar waarvan je aanneemt dat het zo is.
de theorie	Een idee over hoe iets waarschijnlijk in elkaar zit, of hoe iets gebeurd kan zijn.
verklaren	Duidelijk maken hoe iets in elkaar zit of waardoor iets veroorzaakt wordt.
vervaardigen	Met je handen of met behulp van gereedschap maken.
willekeurig	Zomaar, niet volgens een plan of een regel.

WOORDENLIJST LES 5

van de aardbodem verdwijnen	Helemaal verdwijnen, niet meer bestaan.
bedotten	Voor de gek houden, foppen.
de chaos	Totale wanorde, een situatie waarin niets meer op zijn plek ligt of waarin alles door elkaar gebeurt.
fascinerend	Heel erg boeiend.
de fictie	Iets wat verzonnen is en niet echt is gebeurd.
huiveren	Rillen van kou of angst.
de illusie	Een droombeeld. Iets wat je hoopt maar wat geen werkelijkheid zal worden.
de indicatie	De aanwijzing. Iets dat aangeeft in welke richting je moet zoeken of denken.
kidnappen	Ontvoeren.
legendarisch	Zo bekend en beroemd dat er nog steeds over gepraat wordt.
het lot	De loop van de gebeurtenissen die je niet zelf kunt bepalen, waar je geen macht over hebt.
zich ophouden	Ergens zijn, zich ergens bevinden.
de sprong wagen	Iets gedurfd doen.
om de tuin leiden	Bedriegen, misleiden.
verbijsterend	Zeer verbazingwekkend. Je bent er sprakeloos van en je raakt erdoor in de war.
vermoedelijk	Wat misschien waar is, maar misschien ook niet. Je weet het niet zeker.
verzinken	Onder water verdwijnen.
verzwelgen	In grote stukken opslokken.
het waanidee	Een gedachte die je je inbeeldt en die niet klopt met de werkelijkheid.
het wezen	Een levend mens of dier, een schepsel.

WOORDENLIJST LES 1

**de aanwinst
ergens achter staan
in een behoefte voorzien
het behoud
de betrokkene
buurten
discussiëren**

**emotioneel
de gemeenteraad**

**de hangjongere
de herinrichting
de inspraak
de omwonende
de onenigheid
opstellen
de petitie**

**de tegenstander
verbijsterd
de voorstander
de woordenwisseling**

Iets nieuws dat erbij komt en dat een positief effect heeft.
Het ergens mee eens zijn.
Zorgen dat mensen krijgen wat ze willen en nodig hebben.
Je zorgt dat iets bewaard blijft voor de toekomst. Het bewaren, behouden.
Iemand die ermee te maken heeft.
Bij iemand langsgaan voor een praatje.
Van gedachten wisselen over een bepaald onderwerp waarbij iedereen zijn mening kan geven.
Snel ontroerd of vol emoties.
De groep mensen die door de inwoners van een gemeente is gekozen om leiding te geven aan de gemeente.
Een jongere die met een groepje op straat rondhangt en soms overlast veroorzaakt.
Het opnieuw inrichten.
De mogelijkheid om mee te praten over beslissingen.
De persoon die in de buurt van een bepaalde plek woont.
Een meningsverschil, een ruzie.
Iets bedenken en opschrijven.
Een schriftelijke vraag van een groep mensen aan bijvoorbeeld de regering. Zo willen ze iets voor elkaar krijgen.
Iemand die het ergens niet mee eens is.
Sprakeloos en in de war van verbazing.
Iemand die het ergens mee eens is.
Een kleine ruzie met woorden.

WOORDENLIJST LES 5

**het appartementencomplex
het bouwvoorschrift
decoratief
decoreren
dynamisch
egaal
het exterieur
functioneel
geometrisch
in harmonie met
idealistisch**

**individueel
de inspiratiebron
het interieur
het mozaïek
organisch
radicaal
renoveren
de spiraal
de zuil**

Een aantal woningen in een groot gebouw, zoals een flat.
Een regel waar je bij het bouwen rekening mee moet houden.
Voor de sier.
Versieren.
In beweging, steeds in verandering.
Glad en vlak.
De buitenkant van een gebouw.
Geschikt om ergens voor te gebruiken.
Geometrische vormen kun je met een liniaal of een passer tekenen.
Mooi bij elkaar passend.
Je hebt een ideaal en streeft dat na. Een ideaal is een idee waarvan je hoopt dat het werkelijkheid wordt.
Voor elk mens anders, ieder apart.
Datgene waardoor je op ideeën komt of geïnspireerd raakt.
De binnenkant van een gebouw.
Iets dat is gemaakt van veel stukjes gekleurde steen of gekleurd glas.
Organische vormen zijn vormen die doen denken aan dingen in de natuur.
Grondig, helemaal. Bij een radicale verandering wordt alles helemaal anders.
Een woning zo verbouwen dat hij voldoet aan de eisen van de moderne tijd.
Een kromme lijn die van binnen naar buiten draait, zoals van een slakkenhuisje.
Een paal die dient om een deel van een gebouw te ondersteunen.

WOORDENLIJST LES 1

arrogant	Verwaand, als je neerkijkt op andere mensen en je beter voelt.
bedeesd	Verlegen, een beetje bang om iets te zeggen of te doen.
benadrukken	Duidelijk maken dat iets heel belangrijk is.
beschaamd	Vol schaamte.
bevallig	Sierlijk, vooral gezegd van iemands houding en beweging.
de gelaatstrekken	De lijnen in iemands gezicht die opvallend zijn.
gracieuus	Sierlijk, vooral gezegd van iemands houding en beweging.
imposant	Indrukwekkend.
kenmerkend	Waaraan je iets of iemand kunt herkennen.
lomp	Grof, lelijk, zonder manieren.
nonchalant	Een beetje slordig, alsof je er niet zo op let.
onverschillig	Ongeïnteresseerd, als het je niets kan schelen.
het portret	Afbeelding (of beschrijving) van iemand, vaak alleen het gezicht.
het postuur	De lichaamsbouw.
het silhouet	Het beeld van een mens of ding waarbij je alleen de omtrek ziet.
sprekend	Opvallend of heel erg op elkaar lijkend.
tenger	Smal en fijngebouwd.
de uitstraling	De indruk die iemand maakt. Het kan bijvoorbeeld vrolijk, sterk, warm of negatief zijn.
de verschijning	Een persoon met een bepaald uiterlijk, bijvoorbeeld griezelig of liefvallig.
zelfingenomen	Erg tevreden met zichzelf.

WOORDENLIJST LES 5

afgaan op	Geloven wat iemand zegt of wat je ziet en daarnaar handelen.
attent	Met zorg en aandacht voor anderen.
bedachtzaam	Als je goed nadenkt voor je iets zegt of doet.
extravert	Heel open, niet naar binnen gekeerd. Het tegengestelde van <i>introvert</i> .
in een hokje plaatsen	Meteen oordelen over iemand en bij een bepaalde groep indelen. Bijvoorbeeld: mensen met een blauwe spijkerbroek zijn saai.
het imago	Een indruk die iets of iemand maakt. Het beeld dat iemand van zichzelf laat zien.
impulsief	Meteen doen wat in je opkomt.
het innerlijk	Hoe je van binnen bent.
introvert	Naar binnen gekeerd. Het tegengestelde van <i>extravert</i> .
de intuïtie	Iets van binnen weten zonder erover na te hoeven denken.
de karaktereigenschap	Een innerlijk kenmerk dat iets zegt over hoe je bent.
zich onderscheiden van	Opvallen, duidelijk anders zijn dan anderen.
het oordeel	De mening, dat wat je van iemand of iets vindt.
perfectionistisch	Als je altijd alles helemaal goed wilt hebben, er mag nooit iets fout gaan.
typerend	Iets dat opvalt, kenmerkend.
verhullen	Iets verbergen door het anders te laten lijken dan het is.
vooringenomen	Als je van tevoren al een bepaalde houding of mening over iemand of iets hebt.
het vooroordeel	Een negatief oordeel dat je over iemand of iets hebt, voordat je hem of het echt hebt leren kennen.
waarde hechten aan	Iets belangrijk vinden.
de ware aard	De manier waarop iemand of iets echt in elkaar zit.

WOORDENLIJST LES 1

de achterstandswijk	Een woonwijk met slecht onderhouden huizen en vaak veel werkloosheid en criminaliteit.
de beat	Het ritme in de muziek.
de breakdance	Een dansstijl. Een straatdans waarbij je lenigheid en acrobatische kunstjes met elkaar combineert.
dissen	Minachten, geen respect tonen.
de expressie	Het uitdrukken van je gevoel.
het getto	Een wijk waar grotendeels mensen uit eenzelfde (arme) bevolkingsgroep wonen.
de graffiti	Teksten en figuren die zonder toestemming op muren en schuttingen worden geschilderd of gespoten.
grof in de mond zijn	Onbeschoft praten, met scheldwoorden en vloeken.
de hiphop	Een levensstijl waarin rapmuziek en breakdance centraal staan.
de hiphopscene	Het wereldje waarin hiphoppers zich bewegen.
de jongerencultuur	De manier waarop jongeren leven, hun normen en waarden en omgangsvormen.
iets aan de kaak stellen	Openlijk zeggen dat iets niet juist is.
het muziekgenre	De muzieksoort.
provoceren	Uitdagen of uitlokken.
respectloos	Zonder eerbied, zonder achting.
ritmisch	Op de maat van de muziek.
de rivaal	Een tegenstander die hetzelfde wil bereiken en daardoor een bedreiging vormt.
het statussymbool	Iets waarmee iemand kan pronken om te laten zien hoe belangrijk hij is binnen een groep.
de straattaal	Een mengelmoes van verschillende talen die door jongeren onderling op straat wordt gesproken.
de verloedering	De achteruitgang, de verslonzing.

WOORDENLIJST LES 5

het album	Een verzameling muziek, op een cd of een andere geluidsdrager.
de carrière	De loopbaan. Je steeds verder ontwikkelen op het gebied van je werk.
de clip	Een filmpje bij een liedje.
commercieel	Je verdient er geld mee en maakt er winst op.
het contract	Een schriftelijke afspraak over werk, huur of verkoop.
het debuut	Het eerste optreden voor publiek.
de doorbraak	Plotseling bekend of beroemd worden.
de geluidsdrager	Een schijf, band of stick waarop muziek of geluid staat. Bijvoorbeeld een cd.
de geluidsstudio	Een speciale ruimte waar muziek wordt opgenomen.
improviseren	Pas tijdens het uitvoeren bedenken wat je gaat doen.
de inspiratie	Een goed idee of een goede ingeving.
het label	Een merknaam waaronder muziek wordt uitgebracht.
de notering	De hoogte waarop een muziekstuk in de hitlijsten staat.
de platenmaatschappij	Een bedrijf dat muziek opneemt, uitgeeft en verkoopt.
de producer	Iemand die alles voor een muziekopname regelt.
het pseudoniem	Een naam die je verzint om je eigen naam verborgen te houden.
de publiekstrekker	Iets waar veel publiek op afkomt.
de roots	Je afkomst, waar je vandaan komt.
samplen	Gebruikmaken van bestaande muziek uit een computer.
de single	Een muziekstuk, vaak van een album, dat apart wordt uitgebracht.

WOORDENLIJST LES 1

doemdenken	Verwachten dat alles slecht zal afflopen.
futuristisch	Gezegd van dingen die uit de toekomst lijken te komen.
het gadget	Een hebbeding.
het hoogstandje	Iets wat heel knap gemaakt of gedaan is.
ingenieus	Slim bedacht, met knappe techniek.
innovatief	Vernieuwend.
interactief	Op elkaar reagerend.
ongewis	Onzeker.
onrealistisch	Onwettelijk. Geen rekening houdend met de werkelijkheid.
operationeel	Geschikt om ermee te werken, klaar voor gebruik.
het profijt	Het voordeel, het nut.
het prototype	Het eerste model.
de sciencefiction	Een verzonnen verhaal dat zich in de toekomst afspeelt en waarin de techniek veel verder is dan nu.
op termijn	Na een bepaalde tijd.
de tijd zal het leren	Later zullen we het weten.
de toekomstvisie	De manier waarop je de toekomst voor je ziet.
de utopie	Het droombeeld over een volmaakte wereld.
vernuftig	Heel knap bedacht.
virtueel	Denkbeeldig. Het bestaat niet echt.
de whizzkid	Een kind dat erg handig is op de computer.

WOORDENLIJST LES 5

het concept	Het plan, de opzet, het voorlopig ontwerp van iets wat je wilt maken.
de constructie	De manier waarop iets in elkaar zit of is opgebouwd.
driedimensionaal	Niet plat, maar met een lengte, breedte en hoogte (of diepte).
evolueren	Zich geleidelijk ontwikkelen en beter worden.
de factor	De omstandigheid of medeoorzaak waardoor iets tot stand komt of gebeurt.
de generatie	Bij apparaten: een zelfde soort apparaten, ze zijn ongeveer in dezelfde tijd gemaakt en kunnen min of meer hetzelfde.
nabij	Dichtbij in afstand of tijd.
optimistisch	Positief denkend, alles van een gunstige kant bekijken.
pessimistisch	Negatief denkend, sombere verwachtingen hebben.
de positie	De houding, de stand van je lichaam.
praktisch	Handig, doelmatig.
produceren	Iets maken, vaak in een fabriek.
de prognose	De voorspelling. De uitspraak over hoe iets waarschijnlijk zal verlopen.
de techniek staat voor niets	Met techniek kan alles.
de tijd hebben	Geen haast hebben.
de tijd is rijp	Het moment is geschikt.
het toekomstperspectief	De vooruitzichten voor de toekomst, de mogelijkheden die de toekomst gaat brengen.
transformeren	Van vorm veranderen.
de versie	Een bepaalde uitvoering.
verwachtingsvol	Hoopvol.